

kan ydes Undervisningsinspektøren den fornødne Medhjælp. Den Slags Ting tror jeg, man skal være noget forsigtig med; det kan let føre til, at der kommer et helt stort Kontor ud af det.

I § 11 er der Tale om Betingelserne for at kunne gaa op til Eksamen. I Loven af 1894 var der aabnet en Mulighed for, at Folk, der ikke havde været paa noget Seminarium, kunde komme op til Eksamen; og jeg tror, vi skulde beholde denne Ventil; for saa vidt et Seminarium vil tage sig paa at indstille saadanne Mennesker, bør det ikke være nogen Forpligtelse, at de skal have gaaet paa et Seminarium for at faa Lov til at gaa op til Eksamen.

I § 12 findes de nærmere Bestemmelser om Eksamens Afholdelse, det er i alt væsentligt de samme som de nugældende. I 1867 tog man Eksamen bort fra Seminarierne og oprettede en Eksamenskommission, som skulde afholde Prøver i Aarhus, Odense og København for alle baade fra Statsseminarierne og de private Seminarier indstillede. Dette gik man bort fra igen i 1894, vel nok paa Grund af det store Mandefald omkring 1890, som jeg talte om før. Da blev Eksamenskommissionen — jeg skal ikke komme ind paa, om det var med Rette eller med Urette — upopulær, og man sagde, den havde begaaet Uret mod de unge Mennesker. Navnlige fra Professor Kromanns Side blev det modsatte hævdet, han hævdede, at Eksamenskommissionen blot havde rettet sig efter de Regler, de havde. Men det førte, som sagt, til det store Mandefald, og i Loven af 1894 fik Seminarierne Eksamensretten tilbage, og de fremmede Lærere skulde herefter rejse rundt som Censorer og ikke som Eksaminatorer.

Denne Ordning er foreslaaet bibeholdt. I Skolekommissionen var der et Mindretal, bestaaende af K. M. Klausen, Stilling, Nøhr og mig, som foreslog, at vi skulde vende tilbage til Eksamenskommissionen, men derfor kunde Eksamen jo godt blive paa Seminarierne, man skulde blot vende det om, saaledes at det blev de fremmede, som eksaminerede, og Seminariets Lærere, som censurerede. Thi der kan jo være en Fristelse — jeg siger ikke, at man falder for den, for det har jeg intet Kendskab til, men det er blevet sagt, jeg ved altsaa ikke med hvor stor Ret, men i alle Tilfælde er Seminarierne jo interesserede i at opvise saa gode Eksaminer som muligt —, der kan altsaa være en Fristelse til at hjælpe Eleven ved Eksamensbordet, og derfor ønskede et Mindretal indenfor Skolekom-

missionen den gamle Eksamenskommission oprettet igen. Jeg har lige nævnt dette, ikke fordi jeg tror, at vort Ønske vil blive imødekommet — og jeg vil ogsaa sige, at jeg for min Del ikke vil sætte saa meget ind derpaa —, da man nu fra Regeringens Side har foreslaaet det andet, og der sikkert er Flertal for det ogsaa i de forskellige Partier.

Det Fremskridt, man vandt ved Loven af 1894 i Henseende til vor Læreruddannelse, var det, at man fik gennemført en 3-aarig Uddannelse. Det havde der ikke været tidligere; da var det saaledes, at man selv kunde indstille sig til Eksamen, naar man ikke kunde faa et Seminarium til at indstille sig, og saa var det lige meget, om man havde faaet Undervisning i 4, 3, 2, 1 eller ½ Aar; man kunde altid forlange at blive eksamineret. Professor Kromann skrev i sin Pjece den Gang, at det eneste, man absolut krævede, og paa hvilket Punkt man ikke slog af, var Vaccinationen, man krævede bestemt, at Lærerne skulde være vaccinerede, men overfor alle andre Ting kunde man fra Kommissionens Side give efter. Endvidere blev det fastslaaet, og det er ogsaa blevet fastholdt nu, at Indstillingen skulde ske fra et Seminarium; det vil sige efter det foreliggende Lovforslag er det kun Indstillingen til sidste Del, der skal ske fra Seminariet. Jeg synes, at naar man skal indstilles til sidste Del fra Seminariet, saa skulde Seminariet ogsaa have Eneretten til at indstille til første Del, de to Ting synes jeg passende kunde følges ad.

I det foreliggende Lovforslags § 13 fastslaaes det, at de, der skal virke som Lærere ved Lærerskolerne, skal have bestaaet en Prøve i Pædagogik og Undervisningsfærdighed, men der er ingen Oplysninger om, hvori denne Prøve egentlig bestaar — men det kan der jo nærmere forhandles om i Udvalget. Hvad skal man egentlig kalde disse Mennesker? Hvis Undervisningsanstalterne skal hedde Lærerskoler, bliver der praktiske Vanskeligheder ved Benævnelsen af disses Lærere, skal de hedde Lærerskolelærere? Det lyder jo ikke saa godt.

Jeg har nævnt, at der ikke foreligger Oplysninger om, hvad Udgifterne ved denne Reform vil blive. I økonomisk Henseende vil Reformen sikkert ikke betyde saa lidt, og de økonomiske Hensyn maa vi fra Rigsdagens Side tage i Betragtning, naar vi skal lovgive om disse Forhold. For øvrigt vil vi fra vor Side være med til at arbejde paa Lovforslaget, men for en Del Punkters Ved-